

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 9ης Οκτωβρίου 2008 (*)

«Οδηγία 96/9/ΕΚ – Νομική προστασία των βάσεων δεδομένων – Δικαίωμα ειδικής φύσεως – Έννοια του όρου “εξαγωγή” του περιεχομένου βάσεως δεδομένων»

Στην υπόθεση C-304/07,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Bundesgerichtshof (Γερμανία) με απόφαση της 24ης Μαΐου 2007, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Ιουλίου 2007, στο πλαίσιο της δίκης

Directmedia Publishing GmbH

κατά

Albert-Ludwigs-Universität Freiburg,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, Τ. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász και Γ. Αρέστη, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Directmedia Publishing GmbH, εκπροσωπούμενη από τη C. von Gierke, Rechtsanwältin,
- το Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, εκπροσωπούμενο από τους W. Schmid και H.-G. Riegger, Rechtsanwälte,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενο από τον F. Arenal, avvocato dello Stato,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους H. Krämer και W. Wils,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 10ης Ιουλίου 2008,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η υπό κρίση αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 96/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων (ΕΕ L 77, σ. 20).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Directmedia Publishing GmbH (στο εξής: Directmedia) και του Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, με αντικείμενο την εκ μέρους της εν λόγω εταιρίας διάθεση στο εμπόριο μιας συλλογής ποιημάτων που στηρίχθηκε σε κατάλογο γερμανικών ποιημάτων τον οποίο είχε καταρτίσει ο U. Knoor, καθηγητής στο πανεπιστήμιο αυτό.

Το νομικό πλαίσιο

3 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 96/9 ορίζει ότι η οδηγία αυτή αφορά «τη νομική προστασία των πάσης μορφής βάσεων δεδομένων».

4 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 96/9, ως «βάση δεδομένων» για τους σκοπούς της οδηγίας αυτής νοείται «η συλλογή έργων, δεδομένων ή άλλων ανεξάρτητων στοιχείων, διευθετημένων κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και ατομικώς προσιτών με ηλεκτρονικά μέσα ή κατ' άλλον τρόπο».

5 Το άρθρο 3 της οδηγίας 96/9 προβλέπει ότι «οι βάσεις δεδομένων οι οποίες λόγω της επιλογής ή της διευθέτησης του περιεχομένου τους αποτελούν πνευματικά δημιουργήματα» τυγχάνουν της προστασίας που παρέχει το δικαίωμα του δημιουργού.

6 Το άρθρο 7 της οδηγίας 96/9, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο της προστασίας» και θεσπίζει δικαίωμα ειδικής φύσεως, έχει ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη παρέχουν στον κατασκευαστή μιας βάσης δεδομένων το δικαίωμα να απαγορεύει την εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους, αξιολογούμενου ποιοτικά ή ποσοτικά, του περιεχομένου της βάσης δεδομένων, εφόσον η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου της βάσης καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική επένδυση.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου νοείται ως:

α) “εξαγωγή”: η μόνιμη ή προσωρινή μεταφορά του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου βάσης δεδομένων σε άλλο υπόθεμα, με οποιοδήποτε μέσο ή υπό οποιοδήποτε μορφή·

β) “επαναχρησιμοποίηση”: η πάσης μορφής διάθεση στο κοινό του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσης με διανομή αντιγράφων, εκμίσθωση, μετάδοση με άμεση επικοινωνία ή με άλλες μορφές. Η πρώτη πώληση αντιγράφου μιας βάσης δεδομένων στην Κοινότητα από το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του συνιστά ανάλωση του δικαιώματος ελέγχου της μεταπώλησης του εν λόγω αντιγράφου στην Κοινότητα

Ο δανεισμός στο κοινό δεν συνιστά πράξη εξαγωγής ή επαναχρησιμοποίησης.

3. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να μεταβιβασθεί, εκχωρηθεί ή να παραχωρηθεί δωρεάν με συμβατική άδεια.

4. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ισχύει ανεξάρτητα από το εάν η εν λόγω βάση δεδομένων επιδέχεται προστασία βάσει του δικαιώματος του δημιουργού ή άλλων δικαιωμάτων. Επιπλέον, ισχύει ανεξάρτητα από το εάν το περιεχόμενο της εν λόγω βάσης δεδομένων επιδέχεται προστασία βάσει του δικαιώματος του δημιουργού ή άλλων δικαιωμάτων. Η προστασία των βάσεων δεδομένων βάσει του δικαιώματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν θίγει ενδεχόμενα δικαιώματα επί του περιεχομένου τους.

5. Δεν επιτρέπεται η επανειλημμένη και συστηματική εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση επουσιωδών μερών του περιεχομένου της βάσης δεδομένων εφόσον συνεπάγεται τη διενέργεια πράξεων που έρχονται σε σύγκρουση με την κανονική εκμετάλλευση της βάσης δεδομένων ή θίγουν αδικαιολόγητα τα νόμιμα συμφέροντα του κατασκευαστή της βάσης.»

7 Το άρθρο 13 της οδηγίας 96/9, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διατήρηση άλλων διατάξεων», διευκρινίζει ότι η οδηγία αυτή δεν θίγει τις διατάξεις, μεταξύ άλλων, «[του δικαίου] των συμπράξεων και του αθέμιτου ανταγωνισμού».

8 Κατά το άρθρο 16, παράγραφος 3, της οδηγίας 96/9:

«Το αργότερο έως το τέλος του τρίτου έτους από την [1η Ιανουαρίου 1998] και εν συνεχεία ανά τριετία, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στην οποία, κυρίως βάσει συγκεκριμένων πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη, εξετάζεται ιδίως η εφαρμογή του δικαιώματος ειδικής φύσεως, συμπεριλαμβανομένων των άρθρων 8 και 9 και εξακριβώνεται, ειδικότερα, εάν η εφαρμογή αυτού του δικαιώματος επέφερε καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης ή άλλες προσβολές του ελεύθερου ανταγωνισμού που δικαιολογούν τη λήψη των κατάλληλων μέτρων, μεταξύ των οποίων τη θέσπιση καθεστώτος υποχρεωτικών αδειών. Εφόσον είναι αναγκαίο, υποβάλλει προτάσεις για την προσαρμογή της παρούσας οδηγίας στην εξέλιξη του τομέα των βάσεων δεδομένων.»

Το ιστορικό της διαφοράς της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

9 Ο U. Knoor, καθηγητής στο Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, διευθύνει το πρόγραμμα «Klassikerwortschatz» (Το Λεξιλόγιο των Κλασικών) που κατέληξε στην έκδοση της καλουμένης «Freiburger Anthologie» (Ανθολογία Fribourg-en-Brisgau), μιας συλλογής ποιημάτων της χρονικής περιόδου 1720-1933.

10 Η ανθολογία αυτή στηρίχθηκε σε έναν κατάλογο ποιημάτων που καταρτίστηκε από τον καθηγητή U. Knoor και δημοσιεύθηκε στο διαδίκτυο, υπό τον τίτλο *Die 1 100 wichtigsten Gedichte der deutschen Literatur zwischen 1730 und 1900* (Τα 1 100 σημαντικότερα ποιήματα της γερμανικής γραμματείας από το 1730 έως το 1900, στο εξής: ο κατάλογος του καθηγητή U. Knoor).

11 Μετά από ένα εισαγωγικό σημείωμα, τα ποιήματα κατατάσσονται με κριτήριο τη συχνότητα με την οποία απαντούν σε διάφορες ανθολογίες και με μνεία του συγγραφέα, του τίτλου, του πρώτου στίχου και του έτους δημοσίευσης καθενός

από αυτά. Συγκεκριμένα, ο κατάλογος αυτός αντλεί από το περιεχόμενο 14 ανθολογιών, επιλεγμένων από σύνολο περίπου 3 000, στις οποίες έχει προστεθεί η βιβλιογραφική συλλογή της A. Dühmert, η οποία περιλαμβάνει 50 ανθολογίες γερμανικής ποίησης και φέρει τον τίτλο *Von wem ist das Gedicht?* (Ποιος έγραψε το ποίημα;).

12 Από τα 20 000 περίπου ποιήματα που περιέχουν αυτές οι πηγές έχουν επιλεγεί εκείνα που περιλαμβάνονται σε τουλάχιστον τρεις από τις ανθολογίες ή που απαντούν τουλάχιστον τρεις φορές στη βιβλιογραφική συλλογή της A. Dühmert. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η στατιστική αυτή ανάλυση, εξαλείφθηκαν τυχόν διαφορές στους τίτλους και στους πρώτους στίχους των ποιημάτων και καταρτίστηκε ένας συγκεντρωτικός κατάλογός τους. Κατόπιν βιβλιογραφικών ερευνών, προσδιορίστηκε, για καθένα από αυτά, τόσο η ποιητική συλλογή στην οποία δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά όσο και η ημερομηνία συγγραφής του. Όλες αυτές οι εργασίες διήρκεσαν περίπου δύομισι χρόνια και το Albert-Ludwigs-Universität Freiburg ανέλαβε το συνολικό τους κόστος, το οποίο ανήλθε σε 34 900 ευρώ.

13 Η Directmedia διανέμει ένα CD-ROM με τον τίτλο *1 000 Gedichte, die jeder haben muss* (1 000 ποιήματα που πρέπει να έχουν όλοι), το οποίο κυκλοφόρησε στην αγορά το 2002. Τα 876 από τα ποιήματα που περιέχει αυτό το CD-ROM ανάγονται στη χρονική περίοδο από το 1720 έως το 1900. Τα 856 εξ αυτών απαντούν και στον κατάλογο του καθηγητή U. Knoor.

14 Η Directmedia ανέτρεχε στον κατάλογο αυτό κατά τη διαδικασία της επιλογής των ποιημάτων που προέκρινε για το CD-ROM της. Πάντως, παρέλειψε ορισμένα από τα ποιήματα που περιλαμβάνονταν στον κατάλογο, προσέθεσε κάποια άλλα και εξέτασε χωριστά καθένα από τα ποιήματα που επέλεξε ο καθηγητής U. Knoor. Όσον αφορά το καθαυτό κείμενο του κάθε ποιήματος, η Directmedia έχει χρησιμοποιήσει δικό της ψηφιακό υλικό.

15 Ο U. Knoor και το Albert-Ludwigs-Universität Freiburg άσκησαν αγωγή κατά της Directmedia, με αίτημα, αφενός, άρση της προσβολής και, αφετέρου, καταβολή αποζημιώσεως, ισχυριζόμενοι ότι η διανομή του CD-ROM από την εταιρία συνιστά, για τον μεν καθηγητή, προσβολή του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας που έχει ως δημιουργός συλλογής, για το δε πανεπιστήμιο, προσβολή του συγγενικού δικαιώματος που έχει ως «κατασκευαστής βάσεως δεδομένων». Με την αγωγή τους, ζήτησαν επίσης να υποχρεωθεί η Directmedia να παραδώσει όσα αντίτυπα του CD-ROM βρίσκονταν ακόμη στην κατοχή της προκειμένου να καταστραφούν.

16 Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δέχθηκε την αγωγή. Κατόπιν απορρίψεως της εφέσεώς της, η Directmedia άσκησε αναίρεση ενώπιον του Bundesgerichtshof.

17 Η αίτηση αναίρεσεως απορρίφθηκε κατά το μέτρο που αφορούσε την καταδίκη της Directmedia βάσει των αιτημάτων της αγωγής του U. Knoor. Αντιθέτως, δεδομένου ότι το Albert-Ludwigs-Universität Freiburg προέβαλε παράβαση των διατάξεων του γερμανικού δικαίου που ρυθμίζουν το καθεστώς προστασίας του κατασκευαστή βάσεως δεδομένων και οι διατάξεις αυτές συνιστούν μεταφορά της οδηγίας 96/6 στην εσωτερική έννομη τάξη, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η επίλυση της διαφοράς που ανέκυψε μεταξύ της Directmedia και του εν λόγω πανεπιστημίου εξαρτάται από την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής.

18 Το αιτούν δικαστήριο, αφού τονίζει ότι το εφετείο διαπίστωσε με την απόφασή του ότι η Directmedia είχε τον κατάλογο του καθηγητή U. Kloor ως οδηγό κατά την επιλογή των ποιημάτων που θα προέκρινε για το CD-ROM της, ότι εξέτασε χωριστά καθένα από τα ποιήματα που περιείχε ο κατάλογος και ότι, τελικώς, δεν περιέλαβε στο CD-ROM που κυκλοφόρησε στο εμπόριο όλα τα ποιήματα του καταλόγου, ενώ προσέθεσε κάποια άλλα, διερωτάται αν η χρησιμοποίηση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων σε μία άλλη βάση δεδομένων συνιστά, υπ' αυτές τις συνθήκες, «εξαγωγή» κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 96/9.

19 Κατά το αιτούν δικαστήριο, πολλά στοιχεία, όπως ο ορισμός που δίδει η εν λόγω διάταξη της οδηγίας 96/9 στην έννοια «εξαγωγή», πλείονες αιτιολογικές σκέψεις αυτής της οδηγίας, οι σκέψεις 43 έως 54 της αποφάσεως της 9ης Νοεμβρίου 2004, C-203/02, The British Horseracing Board κ.λπ. (Συλλογή 2004, σ. I-10415), διάφορα σημεία των προτάσεων της γενικής εισαγγελέα Stix-Hackl στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2004, C-338/02, Fixtures Marketing (Συλλογή 2004, σ. I-10497), μια συγκεκριμένη άποψη περί του σκοπού και του αντικειμένου του δικαιώματος ειδικής φύσεως, καθώς και οι επιταγές της ασφάλειας δικαίου, συνηγορούν μάλλον υπέρ της συσταλτικής ερμηνείας της έννοιας αυτής, σύμφωνα με την οποία το ειδικής φύσεως δικαίωμα παρέχει στον κατασκευαστή βάσεως δεδομένων τη δυνατότητα να απαγορεύει μόνον τη μηχανική μεταφορά είτε ολόκληρου είτε μέρους του περιεχομένου της από ένα υπόθεμα σε άλλο, και όχι τη χρησιμοποίησή της για συμβουλευτικούς σκοπούς, προς άντληση πληροφοριών και καταγραφή υλικού, ακόμη και όταν, κατ' αυτόν τον τρόπο, ουσιαστικά τμήματα της επίμαχης βάσεως δεδομένων σταδιακώς αντιγράφονται και, τελικώς, επαναλαμβάνονται αυτούσια σε μια άλλη βάση δεδομένων.

20 Πάντως, το αιτούν δικαστήριο δέχεται ότι, σύμφωνα με μια άλλη άποψη περί του αντικειμένου του ειδικής φύσεως δικαιώματος, ο όρος «εξαγωγή» κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 96/9 θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει και τις πράξεις που συνίστανται αποκλειστικώς και μόνο στη χρησιμοποίηση των στοιχείων μιας βάσεως ως δεδομένων για άλλη βάση.

21 Το Bundesgerichtshof, εκτιμώντας ότι ανέκυψε ερμηνευτικό ζήτημα που πρέπει να επιλυθεί, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Μπορεί η χρησιμοποίηση στοιχείων μιας βάσεως δεδομένων, η οποία προστατεύεται δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, της [οδηγίας 96/9], σε μια άλλη βάση δεδομένων να συνιστά "εξαγωγή" κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής, σε περίπτωση που τα στοιχεία χρησιμοποιούνται κατόπιν αναζητήσεως στην προστατευόμενη βάση δεδομένων και αφού εκτιμηθούν το καθένα χωριστά, ή ο όρος "εξαγωγή" κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως σημαίνει μια διαδικασία (μηχανικής) αντιγραφής ενός συνόλου δεδομένων;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

22 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν ο όρος «εξαγωγή» κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 96/9 περιλαμβάνει τη διαδικασία κατά την οποία ένα πρόσωπο ανατρέχει σε βάση δεδομένων και επιλέγει, κατά την εκτίμησή του, στοιχεία από αυτήν για να

τα χρησιμοποιήσει σε άλλη βάση δεδομένων, ή πρέπει να νοηθεί ως μια διαδικασία μηχανικής αντιγραφής ενός συνόλου δεδομένων.

23 Προκαταρκτικώς, τονίζεται ότι το ερώτημα αυτό στηρίζεται στην υπόθεση, η οποία διατυπώνεται στην απόφαση περί παραπομπής, ότι ο κατάλογος του καθηγητή U. Knoor αποτελεί «βάση δεδομένων» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 96/9.

24 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει επίσης με την απόφαση περί παραπομπής ότι το Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, το οποίο ανέλαβε το κόστος κατάρτισης αυτού του καταλόγου, μπορεί να τύχει της προστασίας που παρέχει το θεσπιζόμενο με την εν λόγω οδηγία δικαίωμα ειδικής φύσεως, δεδομένου ότι η επένδυση, ύψους 34 900 ευρώ, την οποία πραγματοποίησε για τη συγκέντρωση, την επαλήθευση και την παρουσίαση του υλικού του καταλόγου κρίνεται «ουσιώδης» κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 96/9.

25 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν οι πράξεις στις οποίες προέβη εν προκειμένω η Directmedia συνιστούν «εξαγωγή» κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 96/9.

26 Κατά τη διάταξη αυτή, η εξαγωγή ορίζεται ως «η μόνιμη ή προσωρινή μεταφορά του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου βάσης δεδομένων σε άλλο υπόθεμα, με οποιοδήποτε μέσο ή υπό οποιοδήποτε μορφή».

27 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 96/9 παρέχει στον κατασκευαστή μιας βάσεως δεδομένων, για τη δημιουργία της οποίας πραγματοποιήθηκε μια σημαντική είτε από ποσοτικής είτε από ποιοτικής απόψεως επένδυση, το δικαίωμα να απαγορεύει την εξαγωγή του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσεως αυτής. Επιπλέον, σκοπός του άρθρου 7, παράγραφος 5, της οδηγίας 96/9 είναι να παράσχει στον κατασκευαστή της βάσεως δεδομένων τη δυνατότητα να εμποδίζει τις επαναλαμβανόμενες και συστηματικές πράξεις εξαγωγής που ναι μεν αφορούν μη ουσιώδη τμήματα του περιεχομένου της βάσεως αυτής, πλην όμως έχουν ως σωρευτικό αποτέλεσμα την άνευ αδείας του κατασκευαστή ανασύνθεση είτε του συνόλου είτε, τουλάχιστον, ουσιώδους μέρους της βάσεως δεδομένων και, συνεπώς, θίγουν σοβαρά την επένδυση του κατασκευαστή, όπως οι πράξεις εξαγωγής και επαναχρησιμοποιήσεως κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας (βλ. προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψεις 86 έως 89).

28 Επομένως, ο όρος «εξαγωγή», δεδομένου ότι χρησιμοποιείται σε πλείονες διατάξεις του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9, πρέπει να ερμηνευθεί λαμβανομένης υπόψη της όλης οικονομίας του άρθρου αυτού (βλ., υπ' αυτή την έννοια, προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψη 67).

29 Συναφώς, πρέπει κατ' αρχάς να διευκρινισθεί ότι, όπως παραδέχθηκε και η Directmedia, η «εξαγωγή» δεν συνεπάγεται ότι η βάση δεδομένων ή το επίμαχο τμήμα της, το οποίο αφορά η οικεία πράξη, παύει να υφίσταται στο αρχικό υπόθεμα μετά την τέλεση της πράξεως αυτής.

30 Πράγματι, από το γεγονός ότι σε ορισμένες αιτιολογικές σκέψεις της οδηγίας 96/9, όπως, μεταξύ άλλων, στην έβδομη και στην τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη, χρησιμοποιείται ο όρος «να αντιγραφεί» προς αποσαφήνιση της έννοιας

«εξαγωγή» συνάγεται το συμπέρασμα ότι, στο πνεύμα του κοινοτικού νομοθέτη, η έννοια αυτή πρέπει, στο πλαίσιο της εν λόγω οδηγίας, να αφορά τις πράξεις που δεν συνεπάγονται την εξαφάνιση της βάσεως δεδομένων ή του επίμαχου τμήματός της από το αρχικό υπόθεμα.

31 Ακολούθως, υπογραμμίζεται ότι η χρησιμοποίηση της φράσεως «με οποιοδήποτε μέσο ή υπό οποιοδήποτε μορφή» στο άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 96/9 καταδεικνύει ότι ο κοινοτικός νομοθέτης θέλησε να προσδώσει ευρύ περιεχόμενο στην έννοια «εξαγωγή» (βλ. προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψη 51).

32 Εξάλλου, όπως ισχυρίζεται το Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, με το οποίο συμφωνούν τόσο η Ιταλική Κυβέρνηση όσο και η Επιτροπή, η ερμηνεία του όρου «εξαγωγή» υπό την ευρεία αυτή έννοια ενισχύεται από τον σκοπό που επιδίωξε ο κοινοτικός νομοθέτης με τη θέσπιση του ειδικής φύσεως δικαιώματος.

33 Σκοπός του δικαιώματος αυτού, όπως προκύπτει από την έβδομη, την τριακοστή όγδοη έως τεσερακοστή δεύτερη και την τεσερακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 96/9, είναι να εξασφαλίσει στο πρόσωπο το οποίο ανέλαβε την πρωτοβουλία και το κόστος της πραγματοποιήσεως μιας ουσιώδους – από απόψεως ανθρώπινων, τεχνικών και/ή χρηματοοικονομικών πόρων– επενδύσεως για τη συγκέντρωση, την επαλήθευση ή την παρουσίαση του περιεχομένου βάσεως δεδομένων, μια αμοιβή για την επένδυσή του αυτή, παρέχοντάς του προστασία έναντι της άνευ αδείας του ιδιοποίησεως, είτε από χρήστη είτε από ανταγωνιστή, των αποτελεσμάτων αυτής της επενδύσεως, μέσω πράξεων που καταλήγουν στην ανασύνθεση της βάσεως δεδομένων ή ουσιώδους τμήματός της, με κόστος πολύ χαμηλότερο από εκείνο που θα απαιτούσε η δημιουργία νέας βάσεως με ίδια μέσα (βλ. επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2004, C-46/02, Fixtures Marketing, Συλλογή 2004, σ. I-10365, σκέψη 35· προαναφερθείσες αποφάσεις The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψεις 32, 45, 46 και 51, και Fixtures Marketing, σκέψη 25, και απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2004, C-444/02, Fixtures Marketing, Συλλογή 2004, σ. I-10549, σκέψη 41).

34 Λαμβανομένου υπόψη αυτού του σκοπού, ως «εξαγωγή» κατά το άρθρο 7 της οδηγίας πρέπει να νοείται κάθε πράξη ιδιοποίησεως μιας βάσεως δεδομένων ή ενός τμήματός της, χωρίς άδεια του κατασκευαστή της (βλ. προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψεις 51 και 67).

35 Όπως υποστηρίζουν το Albert-Ludwigs-Universität Freiburg και η Επιτροπή, από το γράμμα του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 96/9 προκύπτει ότι το περιεχόμενο της έννοιας αυτής δεν εξαρτάται από τη φύση και τη μορφή των μέσων που χρησιμοποιούνται για την τέλεση της οικείας πράξεως.

36 Το αποφασιστικό κριτήριο έγκειται, συναφώς, στην ύπαρξη μιας πράξεως με την οποία γίνεται «μεταφορά» ολόκληρου ή μέρους του περιεχομένου της επίμαχης βάσεως δεδομένων σε άλλο υπόθεμα, είτε της ίδιας είτε διαφορετικής φύσεως με το αρχικό υπόθεμα της βάσεως αυτής. Η μεταφορά αυτή συνεπάγεται ότι ολόκληρο ή μέρος του περιεχομένου της επίμαχης βάσεως δεδομένων επαναλαμβάνεται αυτούσιο και σε ένα άλλο υπόθεμα, που δεν είναι η αρχική βάση δεδομένων.

37 Στο πλαίσιο αυτό, όπως ορθώς τόνισε η Ιταλική Κυβέρνηση, για την εκτίμηση του ζητήματος της υπάρξεως «εξαγωγής» κατά την έννοια του άρθρου 7 της οδηγίας

96/9, είναι αδιάφορο το αν η μεταφορά στηρίζεται σε μια διαδικασία αντιγραφής του περιεχομένου της προστατευομένης βάσεως δεδομένων με τεχνικά μέσα, όπως ηλεκτρονικά, ηλεκτρομαγνητικά, ηλεκτροπτικά ή άλλα παρόμοια (βλ., σχετικώς, δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 96/9), ή αν πραγματοποιείται απλώς με το χέρι. Όπως ισχυρίζεται το Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, η αντιγραφή του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων, ακόμη και με το χέρι, σε άλλο υπόθεμα εμπίπτει στον ορισμό της «εξαγωγής», όπως ακριβώς και η αναπαραγωγή του με τηλεφόρτωση (download) ή φωτοτυπία.

38 Τόσο η δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 96/9, που επισημαίνει ότι «η προστασία που παρέχει η παρούσα οδηγία θα πρέπει να επεκταθεί στις μη ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων», όσο και η εικοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας αυτής, που διευκρινίζει ότι η εν λόγω προστασία παρέχεται ανεξαρτήτως του αν το περιεχόμενο της βάσεως δεδομένων «έχει αποθηκευθεί υλικώς κατά οργανωμένο τρόπο», συνηγορούν υπέρ μιας ερμηνείας της έννοιας «εξαγωγή», η οποία δεν πρέπει να στηρίζεται, όπως άλλωστε και η ερμηνεία της έννοιας «βάση δεδομένων», σε τυπικά, τεχνικά ή μηχανικά κριτήρια.

39 Άνευ σημασίας για την ερμηνεία της έννοιας «εξαγωγή» στο πλαίσιο της οδηγίας 96/9 είναι και το ζήτημα αν, κατόπιν της μεταφοράς του περιεχομένου της προστατευομένης βάσεως δεδομένων, η διάταξη των σχετικών στοιχείων στο νέο υπόθεμα διαφέρει από τη διάταξή τους στην αρχική βάση δεδομένων. Όπως προκύπτει από την τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 96/9, η άνευ αδείας αντιγραφή του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων, ακόμη και όταν αυτό διευθετείται ακολούθως με διαφορετικό τρόπο, περιλαμβάνεται στις πράξεις από τις οποίες ο κοινοτικός νομοθέτης θέλησε να προστατεύσει τον κατασκευαστή βάσεως δεδομένων, θεσπίζοντας με την οδηγία αυτή το ειδικής φύσεως δικαίωμα.

40 Συνεπώς, είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός που προέβαλε η Directmedia, ότι στον ορισμό της έννοιας «εξαγωγή» εμπίπτουν αποκλειστικώς και μόνον οι πράξεις που συνίστανται στη μηχανική αναπαραγωγή είτε ολόκληρου είτε μέρους του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων, με την κλασσική μέθοδο «αντιγραφή/επικόλληση» και χωρίς καμία αναπροσαρμογή.

41 Επιπλέον, το γεγονός το οποίο επισήμανε Directmedia, ότι δηλαδή δεν επανέλαβε στη δική της βάση δεδομένων ορισμένα από τα στοιχεία που περιείχε η προστατευομένη βάση δεδομένων και ότι προσέθεσε στα στοιχεία που επέλεξε να περιλάβει και ορισμένα άλλα από διαφορετικές πηγές, αποδεικνύει ότι οι επίδικες πράξεις της δεν αφορούσαν το σύνολο του περιεχομένου της αρχικής βάσεως. Αντιθέτως, το γεγονός αυτό ουδαμώς επηρεάζει τη διαπίστωση ότι έγινε μεταφορά μέρους του περιεχομένου αυτής της βάσεως σε άλλο υπόθεμα.

42 Εξάλλου, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της Directmedia, η έννοια «εξαγωγή» του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9 δεν πρέπει να ερμηνευθεί ως αφορώσα μόνον την πράξη με την οποία μεταφέρεται σε άλλο υπόθεμα είτε το σύνολο είτε ουσιαστικές τμήμα του περιεχομένου μιας προστατευομένης βάσεως δεδομένων.

43 Όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 27 της παρούσας αποφάσεως, από τον συνδυασμό των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9 προκύπτει ότι η έννοια αυτή δεν ορίζεται σε συνάρτηση με τον όγκο του υλικού που μεταφέρεται από την προστατευομένη βάση δεδομένων με την οικεία πράξη, καθόσον, βάσει των διατάξεων αυτών, το θεσπιζόμενο με την εν λόγω οδηγία δικαίωμα ειδικής φύσεως

παρέχει στον κατασκευαστή βάσεως δεδομένων προστασία όχι μόνον έναντι των πράξεων εξαγωγής που αφορούν το σύνολο ή ουσιώδες τμήμα του περιεχομένου της βάσεως του δεδομένων, αλλά, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, και έναντι των πράξεων εξαγωγής μη ουσιώδους μέρους της βάσεως αυτής (βλ., σχετικώς, προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψη 50).

44 Επομένως, το ενδεχόμενο μια πράξη μεταφοράς να μην αφορά σημαντικό και διαρθρωμένο σύνολο στοιχείων από τα περιεχόμενα σε προστατευόμενη βάση δεδομένων δεν αποκλείει τον χαρακτηρισμό της πράξεως αυτής ως «εξαγωγής» κατά την έννοια του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9.

45 Ομοίως, όπως τόνισε η Επιτροπή, το γεγονός ότι τα περιεχόμενα σε προστατευόμενη βάση δεδομένων στοιχεία εξετάζονται κριτικά από το πρόσωπο που πραγματοποιεί τη μεταφορά πριν επιλεγούν προς χρησιμοποίηση στην άλλη βάση δεδομένων ενδέχεται να ασκήσει επιρροή στην εκτίμηση του ζητήματος αν η δεύτερη αυτή βάση δεδομένων μπορεί να εμπίπτει σε κάποιο από τα καθεστώτα προστασίας που προβλέπει η οδηγία 96/9. Εντούτοις, το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει τη διαπίστωση περί υπάρξεως μεταφοράς στοιχείων από την πρώτη στη δεύτερη βάση δεδομένων.

46 Ο σκοπός που επιδιώκεται με την πράξη μεταφοράς είναι επίσης αδιάφορος για την εκτίμηση του ζητήματος της υπάρξεως «εξαγωγής» κατά την έννοια του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9.

47 Συγκεκριμένα, είναι άνευ σημασίας το αν η πράξη μεταφοράς έχει ως σκοπό τη δημιουργία άλλης βάσεως δεδομένων, ανταγωνιστικής ή μη της αρχικής βάσεως δεδομένων, ίδιου ή διαφορετικού μεγέθους με αυτήν, ή το αν η πράξη μεταφοράς εντάσσεται στο πλαίσιο κάποιας άλλης εμπορικής ή μη δραστηριότητας, πλην της δημιουργίας βάσεως δεδομένων (βλ., σχετικώς, προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψεις 47 και 48). Εξάλλου, όπως προκύπτει από την τεσσαρακοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 96/9, ακόμη και όταν η μεταφορά του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων σε άλλο υπόθεμα γίνεται απλώς και μόνο για να προβληθεί το περιεχόμενο αυτό σε οθόνη, η οικεία πράξη συνιστά «εξαγωγή», δυνάμει να απαγορευθεί από τον δικαιούχο του δικαιώματος ειδικής φύσεως, εφόσον αυτός δεν έχει παράσχει τη σχετική άδεια.

48 Στην περί παραπομπής απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στην τριακοστή όγδοη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 96/9. Κατά το αιτούν δικαστήριο, η αιτιολογική αυτή σκέψη θα μπορούσε, στο μέτρο που υπογραμμίζει τον «κίνδυνο να αντιγραφεί το περιεχόμενο της βάσης [...] και να διευθετηθεί εκ νέου με ηλεκτρονικά μέσα», να θεωρηθεί ότι συνηγορεί υπέρ της ερμηνείας του όρου «εξαγωγή» υπό την έννοια ότι αφορά μόνον τις πράξεις που στηρίζονται σε μια τεχνική διαδικασία αντιγραφής.

49 Εντούτοις, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας με το σημείο 41 των προτάσεών της, η αιτιολογική αυτή σκέψη έχει ως σκοπό να τονίσει τον ιδιαίτερο κίνδυνο που διατρέχουν οι κατασκευαστές βάσεων δεδομένων από την προϊούσα χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας. Η αιτιολογική αυτή σκέψη δεν πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι με το ειδικής φύσεως δικαίωμα παρέχεται προστασία μόνον από τις πράξεις που στηρίζονται σε μια τεχνική διαδικασία αντιγραφής, διότι άλλως, αφενός, δεν θα λαμβάνονταν δεόντως υπόψη τα διάφορα στοιχεία που,

σύμφωνα με την ανάλυση που προηγήθηκε στις σκέψεις 29 έως 47 της παρούσας αποφάσεως, συνηγορούν υπέρ της διασταλτικής ερμηνείας της έννοιας «εξαγωγή» στο πλαίσιο της οδηγίας 96/9 και, αφετέρου, θα θιγόταν ο σκοπός του δικαιώματος αυτού, καθόσον ο κατασκευαστής βάσεως δεδομένων δεν θα προστατευόταν από πράξεις εξαγωγής, οι οποίες ναι μεν μπορεί να μη στηρίζονται σε ειδική τεχνική διαδικασία, πλην όμως είναι πιθανό να βλάψουν τα συμφέροντά του, όπως μια πράξη εξαγωγής που στηρίζεται σε τέτοια διαδικασία.

50 Η Directmedia υποστήριξε ότι η δημιουργία βάσεως δεδομένων δεν παρέχει δικαίωμα «κυριότητας» των πληροφοριών που περιέχει και ισχυρίστηκε ότι, αν η χρησιμοποίηση των πληροφοριών μιας προστατευομένης βάσεως σε μίαν άλλη ενέπιπτε στις πράξεις τις οποίες μπορεί να απαγορεύει ο κατασκευαστής δυνάμει του ειδικής φύσεως δικαιώματός του, τούτο θα συνεπαγόταν, αφενός, προσβολή των νόμιμων δικαιωμάτων των χρηστών της βάσεως αυτής για ελεύθερη πρόσβαση στις πληροφορίες και, αφετέρου, δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την εμφάνιση μονοπωλίων ή για την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως εκ μέρους των κατασκευαστών βάσεων δεδομένων.

51 Πάντως, όσον αφορά, πρώτον, το δικαίωμα προσβάσεως στις πληροφορίες, πρέπει να υπομνησθεί ότι το ειδικής φύσεως δικαίωμα παρέχει προστασία αποκλειστικώς και μόνον από πράξεις εξαγωγής και/ή επαναχρησιμοποίησεως κατά την έννοια του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9. Αντιθέτως, η προστασία αυτή δεν αφορά τις πράξεις που αφορούν την αναζήτηση των περιεχομένων μιας βάσεως δεδομένων (προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψη 54).

52 Βεβαίως, ο δημιουργός μιας βάσεως δεδομένων μπορεί να διατηρήσει για τον εαυτό του το αποκλειστικό δικαίωμα προσβάσεως στη δική του βάση δεδομένων ή να επιτρέψει σε συγκεκριμένα άτομα την πρόσβαση (προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψη 55) ή ακόμη να θέσει ειδικούς όρους, παραδείγματος χάρη οικονομικής φύσεως, για την παροχή προσβάσεως σε αυτήν.

53 Εντούτοις, εφόσον ο κατασκευαστής επιτρέψει σε τρίτους, έστω και έναντι αντιτίμου, την πρόσβαση στο περιεχόμενο της βάσεως του δεδομένων, το ειδικής φύσεως δικαίωμά του δεν του παρέχει τη δυνατότητα να απαγορεύσει σε αυτούς την αναζήτηση πληροφοριών στη βάση δεδομένων (βλ., σχετικώς προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψη 55). Μόνον από τη στιγμή που για την προβολή του περιεχομένου της βάσεως δεδομένων επί της οθόνης απαιτείται η μεταφορά, μόνιμη ή προσωρινή, του συνόλου ή ουσιώδους μέρους αυτού του περιεχομένου σε άλλο υπόθεμα, μπορεί η δυνατότητα αναζήτησης στη βάση δεδομένων να εξαρτάται από την παροχή αδείας εκ μέρους του δικαιούχου του ειδικής φύσεως δικαιώματος, όπως προκύπτει από την τεσσαρακοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 96/9.

54 Εν προκειμένω, από την περιεχόμενη στην απόφαση περί παραπομπής περιγραφή των πραγματικών περιστατικών προκύπτει ότι το Albert-Ludwigs-Universität Freiburg προτίθεται μίαν να αντιταχθεί σε οποιαδήποτε πράξη ιδιοποίησης των στοιχείων που συνθέτουν τον κατάλογο του καθηγητή U. Knoor, πλην όμως δεν εξαρτά την εκ μέρους τρίτων αναζήτηση στο περιεχόμενο αυτού του καταλόγου από την παροχή προηγούμενης αδείας. Επομένως, το κοινό έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί στον κατάλογο και μπορεί ελεύθερα να ανατρέχει σε αυτόν.

55 Όσον αφορά, δεύτερον, τον κίνδυνο επηρεασμού του ανταγωνισμού, από την τεσσαρακοστή έβδομη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 96/9 προκύπτει ότι ο κοινοτικός νομοθέτης συμμερίζεται την ανησυχία ότι το ειδικής φύσεως δικαίωμα δεν πρέπει, δεδομένης της προστασίας που παρέχει, να ασκείται κατά τρόπο που να διευκολύνει την καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως.

56 Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, το άρθρο 13 της οδηγίας 96/9 ορίζει ότι η οδηγία αυτή δεν θίγει τις διατάξεις, μεταξύ άλλων, του δικαίου των συμπράξεων και του ανταγωνισμού, προσδίδοντας κατ' αυτόν τον τρόπο ισχύ κανόνα δικαίου στην περιεχόμενη στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη διευκρίνιση ότι οι διατάξεις της οδηγίας 96/9 «δεν θίγουν την εφαρμογή των εθνικών ή κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού».

57 Στο ίδιο πνεύμα, το άρθρο 16, παράγραφος 3, της οδηγίας 96/9 επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να καταρτίζει περιοδικές εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας αυτής, οι οποίες έχουν ως σκοπό, μεταξύ άλλων, να διαπιστώνεται αν η άσκηση του ειδικής φύσεως δικαιώματος επέφερε καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσεως ή προκάλεσε άλλες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, οι οποίες καθιστούν αναγκαία τη λήψη κατάλληλων μέτρων.

58 Εντός αυτού του πλαισίου που χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη διατάξεων, τόσο του κοινοτικού όσο και του εθνικού δικαίου, των οποίων το πεδίο εφαρμογής καταλαμβάνει εξ ορισμού τις ενδεχόμενες παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού, όπως είναι οι καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσεως, η «εξαγωγή» κατά την έννοια του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9 δεν πρέπει να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να στερεί από τον κατασκευαστή βάσεως δεδομένων τη δυνατότητα προστασίας από πράξεις που μπορούν να βλάψουν τα νόμιμά του συμφέροντα.

59 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η Directmedia προσέβαλε το ειδικής φύσεως δικαίωμα του Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να εξετάσει, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών πραγματικών περιστατικών, αν οι πράξεις στις οποίες προέβη η Directmedia σε σχέση με τον κατάλογο του καθηγητή U. Knoor μπορούν να χαρακτηρισθούν είτε ως εξαγωγή ουσιώδους, από ποσοτικής ή ποιοτικής απόψεως, τμήματος του περιεχομένου αυτής της βάσεως δεδομένων (βλ., συναφώς, προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψεις 69 έως 72) είτε, ακόμη, ως πράξεις εξαγωγής μη ουσιωδών τμημάτων, οι οποίες λόγω του επαναλαμβανόμενου και συστηματικού τους χαρακτήρα, κατέληξαν στην ανασύνθεση ουσιώδους τμήματος αυτού του περιεχομένου (βλ., συναφώς, προαναφερθείσα απόφαση The British Horseracing Board κ.λπ., σκέψεις 73, 87 και 89).

60 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η χρησιμοποίηση στοιχείων μιας προστατευομένης βάσεως δεδομένων σε άλλη βάση δεδομένων κατόπιν αναζητήσεως των περιεχομένων της αρχικής βάσεως στην οθόνη (του υπολογιστή) και χωριστής εκτιμήσεως καθενός από αυτά μπορεί να συνιστά «εξαγωγή» κατά την έννοια του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9, εφόσον το αιτούν δικαστήριο διαπιστώσει ότι η χρησιμοποίηση αυτών των στοιχείων ενέχει είτε μεταφορά ουσιώδους, από ποσοτικής ή ποιοτικής απόψεως, τμήματος του περιεχομένου της προστατευομένης βάσεως δεδομένων είτε πλείονες πράξεις μεταφοράς μη ουσιωδών τμημάτων, οι οποίες λόγω του επαναλαμβανόμενου και συστηματικού τους χαρακτήρα, καταλήγουν στην ανασύνθεση ουσιώδους τμήματος αυτού του περιεχομένου.

Επί των δικαστικών εξόδων

61 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόδισης που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαινεται:

Η χρησιμοποίηση στοιχείων μιας προστατευομένης βάσεως δεδομένων σε άλλη βάση δεδομένων κατόπιν αναζήτησεως των περιεχομένων της αρχικής βάσεως στην οθόνη (του υπολογιστή) και χωριστής εκτιμήσεως καθενός από αυτά μπορεί να συνιστά «εξαγωγή» κατά την έννοια του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων, εφόσον το αιτούν δικαστήριο διαπιστώσει ότι η χρησιμοποίηση αυτών των στοιχείων ενέχει είτε μεταφορά ουσιώδους, από ποσοτικής ή ποιοτικής απόψεως, τμήματος του περιεχομένου της προστατευομένης βάσεως δεδομένων είτε πλείονες πράξεις μεταφοράς μη ουσιωδών τμημάτων, οι οποίες λόγω του επαναλαμβανόμενου και συστηματικού τους χαρακτήρα, καταλήγουν στην ανασύνθεση ουσιώδους τμήματος αυτού του περιεχομένου.

(υπογραφές)